

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH (WERSJA PEŁNA)

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Standardy Ochrony Małoletnich, zwane dalej „Standardami” zostały opracowane w ramach usług świadczonych przez Urząd Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice i obejmują pracowników zatrudnionych w Klubach Środowiskowych „Kuźnia” i „Opty” w Jelczu-Laskowicach.
2. Zasadą obowiązującą osoby, o których mowa w ust. 1, jest podejmowanie działań mających na celu ochronę godności dziecka oraz poszanowanie jego praw. Osoby te zobowiązane są dbać o prawidłowy rozwój dzieci i przestrzegać zarządzeń i procedur określonych w niniejszym dokumencie.
3. Dobro i bezpieczeństwo dzieci są priorytetem wszelkich działań podejmowanych przez osoby mające kontakt z małoletnimi. Traktują one małoletnich z szacunkiem oraz uwzględniają ich potrzeby. Realizując zadania, działają w ramach obowiązującego prawa, obowiązujących w nim przepisów wewnętrznych oraz w ramach posiadanych kompetencji. Niedopuszczalne jest, by stosowali wobec dziecka formy przemocy.
4. Niniejszy system ochrony dzieci określa procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzeniu dzieci, a w sytuacji, gdy do krzywdzenia doszło – określa zasady zmniejszania rozmiaru jego skutków poprzez prawidłową i efektywną pomoc dziecku oraz wskazuje odpowiedzialność poszczególnych osób.

§ 2

Słownik pojęć

Ilekroć w niniejszych Standardach ochrony małoletnich jest mowa o:

- a) Standardach – należy przez to rozumieć niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich,
- b) Urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice,
- c) Kluby – należy przez to rozumieć Klub środowiskowy „Opty” w Jelczu-Laskowicach i Klub Środowiskowy „Kuźnia” w Jelczu-Laskowicach,
- d) Personelu – każdy pracownik Klubu Środowiskowego zatrudniony na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia, w tym stażysta, wolontariusz lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub realizacji zadań ma kontakt z dziećmi,
- e) Osobie odpowiedzialnej za koordynację Standardów – należy przez to rozumieć Pełnomocnika ds. uzależnień,
- f) Dziecko/małoletni – każda osoba do ukończenia pełnoletności (tj. do ukończenia 18 roku życia),
- g) Opiekun dziecka – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka (rodzic, opiekun) lub inna osoba uprawniona do reprezentacji dziecka na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu (w tym rodzina zastępcza). Jeżeli władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom, każde z nich ma prawo do reprezentacji dziecka. O istotnych sprawach dziecka rodzice rozstrzygają wspólnie. W przypadku braku porozumienia między rodzicami, zostają oni poinformowani o konieczności rozstrzygnięcia przez sąd opiekuńczy,
- h) Zgoda rodzica – wyrażenie zgody przez co najmniej jednego z opiekunów,

- i) Dane osobowe dziecka - to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka,
- j) Krzywdzenie dziecka – popełnienie czynu zabronionego wpływającego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, lub zaniedbanie dziecka przez jego opiekunów,
- k) Przemoc fizyczna – to wszelkie celowe, intencjonalne działanie wobec dziecka powodujące urazy na jego ciele, zadawanie bólu lub groźby uszkodzenia ciała np.: bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne,
- l) Przemoc emocjonalna – to intencjonalne, nie zawierające aktów przemocy fizycznej zachowania takie jak: wyzwiska, groźby, szantaż, straszenie, emocjonalne odrzucenie, nadmierne wymagania nieadekwatne do wieku dziecka i jego możliwości, niszczenie rzeczy czy zwierząt które dla dziecka są ważne, brak poszanowania granic prywatności, upokarzanie, ośmieszanie, wciąganie dziecka w konflikt między dorosłymi, manipulowanie, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości,
- m) Przemoc seksualna – to angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Przemoc ta może być jednorazowa lub powtarzać się przez długi czas. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym np.: dotykanie dziecka, różne formy stosunku seksualnego oraz bez kontaktu fizycznego np.: ekshibicjonizm, uwodzenie, świadome czynienie dziecka świadkiem aktów płciowych, zachęcanie do rozbierania się lub zmuszanie do oglądania pornografii,
- n) Zaniedbanie – to niezaspokojenie podstawowych potrzeb dziecka niezbędnych dla jego prawidłowego rozwoju zarówno fizycznych, takich jak właściwe odżywianie, ubranie, ochrona zdrowia, edukacja, dbanie o higienę jak i psychicznych jak poczucie bezpieczeństwa, doświadczanie miłości, troski, bliskości, czułości. To również brak zapewnienia dziecku schronienia, brak nadzoru w czasie wolnym oraz odpowiedniej opieki podczas wypełniania obowiązku szkolnego, niedostateczne zabezpieczenie dziecka przed zagrażającymi mu wydarzeniami.

§ 3

Obszary Standardów Ochrony Małoletnich

Standardy Ochrony Małoletnich obejmują osiem obszarów:

- a) Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników do realizacji zadań realizowanych na rzecz małoletnich i przy ich współdziałale,
- b) Zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko, wykonawca – dziecko,
- c) Zasady ochrony wizerunku małoletnich,
- d) Zasady reagowania Personelu na przypadki podejrzenia, że małoletni doświadczą krzywdzenia,
- e) Zasady dostępu dzieci do Internetu,
- f) Zasady ochrony wizerunku dzieci,
- g) Zasady aktualizacji standardów ochrony małoletnich oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie personelu do stosowania standardów ochrony małoletnich,
- h) Zasady udostępniania rodzicom i małoletnim standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania.

§ 4

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników do realizacji zadań realizowanych na rzecz małoletnich i przy ich współdziałale

1. Urząd Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby pełnoletniej do innej działalności w ramach współpracy z Klubem Środowiskowym, zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym (art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle

seksualnym i ochronie małoletnich
(t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304).

2. Urząd pobiera przed zawarciem umowy od kandydata do zatrudnienia zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
3. Personel ma obowiązek zapoznać się i przestrzegać Standardy ochrony małoletnich, co potwierdza w stosownym oświadczeniu, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.

§ 5

Zasady bezpiecznych relacji Personel – dziecko

- 1) Podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników Klubu jest działanie dla dobra dziecka i w jego interesie. Pracownik traktuje podopiecznego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec podopiecznego w jakiegokolwiek formie.
- 2) Pracownik Klubu zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z podopiecznymi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec podopiecznego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych podopiecznych.
- 3) Podopieczny ma prawo do prywatności.
- 4) Pracownik Klubu zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą.
- 5) Pracownicy Klubu zobowiązani są do przedstawienia podopiecznym Standardów Ochrony Małoletnich, które obowiązują w Klubie.

§ 6

Zasady reagowania Personelu na przypadki podejrzenia, że małoletni doświadcza krzywdzenia

A. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia podopiecznego przez pracownika:

- 1) Podopieczny doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:
 - zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
 - zawiadom policję pod nr 112 lub 997 (w rozmowie z konsultantem podaj swoje dane osobowe, dane dziecka, dane osoby podejrzanego o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie),
 - sporządź notatkę służbową z zaistniałej sytuacji,
 - poinformuj Osobę odpowiedzialną za koordynację Standardów o zaistniałej sytuacji.
- 2) Podopieczny doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie lub przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie):
 - zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
 - sporządź notatkę służbową z zaistniałej sytuacji,
 - powiadom Osobę odpowiedzialną za koordynację Standardów o zaistniałej sytuacji,
 - Osoba odpowiedzialna za koordynację Standardów przeprowadzi osobne rozmowy ze sprawcą oraz podopiecznym klubu i jego rodzicami a także zaplanuje działania naprawcze oraz monitoring sytuacji,

- jeśli działania naprawcze nie przyniosą zakładanych efektów, Burmistrz Jelcza-Laskowice kończy współpracę/ rozwiązuje umowę z osobą krzywdzącą dziecko.

B. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia podopiecznego przez osobę nieletnią:

1) Podopieczny doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie:

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby stwarzającej zagrożenie,
- zgłoś sprawę na policję lub do sądu rodzinnego wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa (art. 304 k.p.k.),
- sporządź kartę interwencji z zaistniałej sytuacji, której wzór stanowi załącznik nr 2 do niniejszych Standardów,
- powiadom Osobę odpowiedzialną za koordynację Standardów o zaistniałej sytuacji,
- Osoba odpowiedzialna za koordynację Standardów, w obecności pracownika przeprowadzi rozmowę z osobami uwikłanymi w przemoc: ze sprawcą przemocy i jego rodzicami/opiekunami oraz ofiarą przemocy i jej rodzicami/opiekunami. Ustali plan naprawczy. Spisze kontrakt z rodzicami/opiekunami. Jeśli działania naprawcze nie przyniosą pożądanych skutków (sprawca przejawia demoralizację lub brak współpracy ze strony rodziców) Osoba odpowiedzialna za koordynację Standardów, skieruje wniosek do sądu rejonowego o wgląd w sytuację rodzinną dziecka.

2) Podopieczny doświadcza jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony osoby nieletniej:

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby stwarzającej zagrożenie,
- sporządź kartę interwencji z zaistniałej sytuacji, której wzór stanowi załącznik nr 2 do niniejszych Standardów,
- powiadom Osobę odpowiedzialną za koordynację Standardów o zaistniałej sytuacji.
- przeprowadź rozmowę z osobami uwikłanymi w przemoc: ze sprawcą przemocy i jego rodzicami/opiekunami oddzielnie z ofiarą przemocy i jej rodzicami/opiekunami. Ustal plan naprawczy. Spisz kontrakt z rodzicami/opiekunami. Jeśli działania naprawcze nie przyniosły pożądanych skutków (sprawca przejawia demoralizację lub brak współpracy ze strony rodziców) Osoba odpowiedzialna za koordynację Standardów skieruje wniosek do sądu rejonowego o wgląd w sytuację rodzinną dziecka.

C. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia podopiecznego przez jego rodzica/opiekuna:

1) Podopieczny doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie:

- zadbaj o bezpieczeństwo podopiecznego i odseparuj je od osoby stwarzającej zagrożenie,
- jeśli zachodzi potrzeba umieszczenia podopiecznego w pieczy zastępczej, poinformuj o tym Ośrodek Pomocy Społecznej lub Policję,
- jeśli dziecko nie wymaga umieszczenia w pieczy, złóż zawiadomienie na policję lub do prokuratury (art. 304 k.p.k.),
- sporządź kartę interwencji z zaistniałej sytuacji, której wzór stanowi załącznik nr 2 do niniejszych Standardów,
- powiadom Osobę odpowiedzialną za koordynację Standardów o zaistniałej sytuacji,
- przeprowadź rozmowę z podopiecznym i z opiekunem niekrzywdzącym, poinformuj o możliwości udzielenia wsparcia. W przypadku braku współpracy opiekuna lub powtarzającej się przemocy, Osoba odpowiedzialna za koordynację Standardów składa wniosek do sądu rejonowego o wgląd w sytuację rodzinną dziecka. (art. 572 k.p.c.).

2) Podopieczny doświadcza innych sytuacji: zaniedbywanie fizyczne lub psychiczne, konflikty okołorodzinowe zagrażające dobru dziecka, rodzic/opiekun nadużywa alkoholu/narkotyków:

- porozmawiaj z rodzicem/opiekunem, proponując mu możliwość wsparcia psychologicznego lub materialnego,
- sporządź kartę interwencji z zaistniałej sytuacji, której wzór stanowi załącznik nr 2 do niniejszych Standardów,
- powiadom Osobę odpowiedzialną za koordynację Standardów o zaistniałej sytuacji,
- jeśli sytuacja podopiecznego się nie poprawi, Osoba odpowiedzialna za koordynację Standardów zawiadamia Ośrodek Pomocy Społecznej, kieruje wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną dziecka na mocy art. 572 k.p.c.

§ 7

Zasady dostępu dzieci do Internetu

1. Klub zapewniając dzieciom dostęp do Internetu w sali komputerowej, podejmuje działania zabezpieczające przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Podopieczni są poinformowani o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Informacja dostępna jest na tablicy informacyjnej.
3. Osobami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo sieci komputerowej jest informatyk Urzędu Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice.
4. Jeśli Pracownik Klubu poweźmie informację, że podopieczny został narażony na niebezpieczne treści podczas korzystania z komputera w czasie zajęć klubowych, przeprowadza z tym podopiecznym rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie.
5. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy Pracownik uzyska informacje, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w niniejszych Standardach.

§ 8

Zasady ochrony wizerunku dzieci

1. Klub uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
2. Rodzic/prawny opiekun zapisując dziecko do Klubu wypełnia oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych dziecka, w którym m. in. może wyrazić zgodę na przetwarzanie wizerunku dziecka w określonych celach.
3. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: większa grupa dzieci, zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

Fotografie wykonywane w trakcie działań klubowych nie mogą:

- być uwłaczające lub obrażające kogoś,
- pokazywać sytuacji, które bez kontekstu są niewłaściwe (np. pokazują zachowania, które mogą zostać zinterpretowane jako przemoc).
- pokazywać przekroczenia strefy intymnej (np. stroje kąpielowe, bielizna) oraz nagości.

§ 9

Zasady aktualizacji standardów ochrony małoletnich oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie personelu do stosowania standardów ochrony małoletnich

1. Burmistrz wyznacza Pełnomocnika ds. uzależnień jako osobę odpowiedzialną za realizację Standardów ochrony małoletnich w Klubie Środowiskowym Kuźnia i Opty.
2. Pełnomocnik ds. uzależnień jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji Standardów ochrony małoletnich oraz reaguje na sygnały ich naruszenia i proponowane zmiany.
3. Aktualizacja Standardów ochrony małoletnich odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
4. Pełnomocnik ds. uzależnień przeprowadza wśród pracowników Klubów przynajmniej raz do roku ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów ochrony małoletnich, której wzór stanowi załącznik nr 3 do niniejszych Standardów.
5. Na podstawie przeprowadzonych ankiet Pełnomocnik ds. uzależnień sporządza raport z monitoringu.

§ 10

Zasady udostępniania rodzicom i podopiecznym Standardów ochrony małoletnich

1. Dokument w formie papierowej jest dostępny w Klubach Środowiskowych Kuźnia i Opty.
2. Dokument dostępny jest na stronie internetowej Urzędu i na stronie Biuletynu Informacji Publicznej.
3. Pracownicy Klubów mają obowiązek zapoznania podopiecznych oraz rodziców/opiekunów prawnych ze Standardami ochrony małoletnich.

.....
miejsowość i data

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisany/a
oświadczam, że zapoznałem/łam się ze „Standardami Ochrony Małoletnich – wersja pełna”
oraz zobowiązuję się do ich stosowania i przestrzegania.

.....
czytelny podpis

Załącznik nr 2
do Standardów Ochrony Młodzieży

Imię i nazwisko dziecka		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
Opis podjętych działań, innych niż interwencja	Data	Działanie
Spotkania z rodzicami/opiekunami dziecka	Data	Opis spotkania
Forma podjętej interwencji – zaznaczyć właściwe	- zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa - wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny - inny rodzaj interwencji. Jaki?	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) data interwencji		
Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli Klub uzyskał informacje o wynikach działania własnego/działania rodziców/ opiekunów	Data	Działanie

Monitoring standardów - ankieta

	Tak	Nie
1 Czy znasz treść dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w klubie?		
2. Czy potrafisz rozpoznać symptomy krzywdzenia dzieci?		
3. Czy wiesz jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
4. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich przez innego pracownika?		
5. Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone?		
6. Czy podjąłeś/łaś jakieś działania? Jeśli tak, to jakie? Jeśli nie – dlaczego?		
7. Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów Ochrony Małoletnich?		